

LO-distriktet i Västsverige

Fakta och myter om migration

Kring migration cirkulerar många myter och påståenden som är felaktiga. Det här materialet tar sin utgångspunkt i att avliva myter och att lägga fram fakta som stämmer överens med verkligheten. Materialet är tänkt att användas som information och som argumentationsstöd. Fakta är hämtad från Migrationsverket.

I EU-valet i maj 2014 såg vi hur främlingsfientliga partier gick framåt på många håll i Europa. För oss på LO-distriktet i Västsverige är kampen för allas lika värde och rätt grunden i det fackliga arbetet. För oss finns inget "vi och dom". För oss finns bara vi. Människor ska inte ställas mot varandra. Det är tillsammans vi är starka.

Migration

Migration innefattar både emigration (utvandring) och immigration (invandring). Migrations- och asylpolitik är till sin natur gränsöverskridande. Människor rör sig i världen. Somliga tvingas fly men de flesta flyttar av andra skäl. Det kan handla om att bilda familj, arbeta eller studera i ett annat land.

I Sverige är det Migrationsverket som hanterar migration. De får sitt uppdrag från riksdag och regering. I Sverige omfattas migrationspolitiken av flykting- och invandringspolitik, återvändande, stöd för återvandring och kopplingen mellan migration och utveckling. Migrationspolitiken omfattar även det internationella samarbetet kring dessa frågor.

Migration i Sverige

Under 2013 sökte drygt 54 000 personer asyl i Sverige. Många av dem kom från Syrien. Konflikten i Syrien har gjort att cirka 9 miljoner människor har lämnat sin hemort och befinner sig på flykt. Över 2,5 miljoner syrier har flytt utomlands och 6,5 miljoner har flytt inom landet. Av dem har cirka 35 000 syrier och statslösa palestinier sökt sig till Sverige sedan konflikten startade.

Cirka 27 000 av de asylsökande fick stanna efter att Migrationsverket prövat deras asylskäl. Det innebär att 67 procent av de asylsökande fick stanna under 2013, många från krigets Syrien.

Olika typer av migration

Familjeanknytning eller *anhöriginvandring* är, och har alltid varit, det vanligaste skälet när man söker tillstånd att flytta till Sverige. Familjemedlem är make/maka/sambo/registerad partner samt barn under 18 år. När en tredjelandsmedborgare har uppehållstillstånd för minst ett år i något EU-land ska även personens maka/make och minderåriga barn få komma.

Arbetskraftinvandring eller *studier*. Medlemsländerna avgör själva hur många personer de ska ta emot. EU har skapat ett kombinerat arbets- och uppehållstillstånd, ett så kallat blåkort. Det gäller för kvalificerad arbetskraft från länder utanför EU. Blåkortet gäller i 1-4 år och kan förnyas. EU-reglerna är minimiregler. Flest arbetande kom från Thailand 2013, 6 438 personer, och flest studenter kom från Kina, 1 440 personer.

EU har även regler som innebär att högskolestudenter och gästforskare som kommer till ett EU-land kan få uppehållstillstånd. Studenten ska kunna försörja sig och ha en heltäckande sjukförsäkring.

Kvotflykting. Sverige har tagit emot kvotflyktingar sedan 1950.

Migrationsverket tilldelas pengar från regeringen/riksdagen för att de ska kunna överföra cirka 1 700–1 900 kvotflyktingar till Sverige varje år. Den svenska flyktingkvoten är avsedd för flyktingar och andra personer i behov av skydd. Det är FN:s flyktingorgan (UNHCR) som presenterar kvotflyktingsärenden där de bedömer att alla andra möjligheter, som återvändande till hemlandet eller bosättning i flyktlandet, är uttömda.

Asylsökande är den som tar sig till Sverige och ansöker om skydd (asyl) här, men som ännu inte har fått sin ansökan avgjord. Alla har rätt att söka asyl, det är en mänsklig rättighet. Migrationsverket prövar om den som söker skydd har rätt till uppehållstillstånd. Reglerna för vem som kan få asyl står i FN:s flyktingkonvention (därför förekommer ibland namnet konventionsflykting) och i den svenska utlänningslagen. Utlänningslagen säger att en asylsökande får uppehållstillstånd om hen är flykting, skyddsbehövande eller uppfyller kraven i utlänningslagens regel om synnerligen ömmande omständigheter. Skyddsbehövande den som löper risk att straffas med döden, utsätts för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling. Även de som löper allvarlig risk att skadas på grund av väpnad konflikt räknas hit.

Flykting är du om du enligt flyktingkonventionen, svensk lag och EU-regler har välgrundade skäl att vara rädd för förföljelse på grund av: ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp. Det kan vara hemlandets myndigheter som står för förföljelsen eller så vill eller kan inte myndigheterna ge skydd mot förföljelse från enskilda personer eller grupper.

Visum och uppehållstillstånd. Ett visum är tidsbegränsat och gäller under högst 90 dagar per halvår. Om du ska besöka Sverige under längre tid än 90 dagar ska du istället ansöka om ett uppehållstillstånd för besök. Den som varit 90 dagar inom Schengenområdet måste vara utanför Schengen i 90 dagar för att kunna få ett nytt Schengenvisum.

EU och migration

EU har under de senaste tio åren arbetat fram en gemensam asyl- och invandringspolitik. De gemensamma reglerna är minimiregler. Länderna kan alltså välja att göra mer. Hur många och vilken typ av flyktingar länderna tar emot varierar inom EU. Målet är att en asylsökande ska behandlas lika oavsett i vilket EU-land ansökan lämnas in.

EU:s asylpolitik styr vem som har rätt att få asyl i ett EU-land. Det handlar också om den asylsökandes rättigheter och hur en asylsökande ska behandlas. Enligt EU:s asylregler har personen som söker asyl rätt till sjukvård och barn har rätt till utbildning. För övriga asylsökande har varje EU-land sina egna regler. Vilket land som ska hantera en asylsökande regleras i Dublinförordningen.

Flytta till andra EU-länder

Om en person varit lagligt bosatt under fem år i ett och samma EU-land kan hen räknas som "varaktigt bosatt". Varaktigt bosatta ska beviljas permanent uppehållstillstånd. Personen har då även rätt att bosätta sig i andra EU-länder för att arbeta eller studera och familjemedlemmar får följa med.

Åtgärder mot olaglig invandring

Tredjelandsmedborgare som vistas olagligt inom EU ska återvända till sitt hemland. Hur detta sker regleras i gemensamma EU-regler. Personen får en tidsfrist för att lämna landet frivilligt. Om tidsfristen överskrids kan det bli aktuellt att använda tvång.

Myter och felaktiga påståenden om invandring

Tankesmedjorna Reforminstitutet och Arena Idé har sammanställt en rapport som ger ett kraftfullt stöd för att välkomna de invandrare som kommit till Sverige. Samtidigt slår rapporten hål på de myter som florerar kring invandring.¹

Invandring leder till ekonomiska förluster för mottagarländerna. FEL. Invandring har däremot i flera aktuella internationella studier visat på positiva tillväxteffekter. Effekterna uppstår för att invandring bidrar till ökad export, ökad specialisering på arbetsmarknaden samt motverkar kompetensbrist och arbetskraftsbrist.

Invandring innebär en stor belastning på statsbudgeten. FEL. Effekterna på statsfinanserna av invandring är små, visar forskning. Om de är negativa eller positiva beror till stor del på hur väl arbetsmarknaden tar emot invandrade. Det bekräftas både av svensk forskning och av en analys gjord av OECD.

Alla utrikes födda som kommer till Sverige lever på bidrag. FEL. Arbete eller studier är orsaken för en stor del av dem som invandrar till Sverige. Arbete är en vanlig grund till uppehållstillstånd i Sverige. Bland utrikes födda män som bott i Sverige i minst 16 år och med asyl som grund för uppehållstillstånd är sysselsättningsgraden över 70 procent. Dessutom visar en ny svensk studie att utrikes födda inte har högre risk att hamna i bidragsberoende än inrikes födda.²

Invandringen leder till lönedumpning och invandrarna tar jobben från svenskar. FEL. Enligt internationell forskning tycks invandringen ha liten eller obetydlig effekt på inföddas

---

¹ http://ossalla.nu/wp-content/uploads/Oss-alla_webb_rapport_final.pdf

² Andrén, T., & D. Andrén (2013), "Never give up? The persistence of welfare participation in Sweden", IZA Journal of European Labor Studies 2013, 2:1

löner och arbetslöshet. En ny svensk studie visar också att flyktinginvandringen inte har påverkat inrikes föddas möjligheter på arbetsmarknaden.³

Invandringen har lett till en våg av kriminalitet. FEL. Precis som majoriteten av inrikes födda begår majoriteten av utrikes födda aldrig brott. De som begår flest brott är människor med mindre resurser i mer utsatta situationer. En svensk studie visar att utrikes födda och deras barn är överrepresenterade i brottsstatistiken men sett till faktorer som utbildning och inkomst, samt bostadssegregation under barndomen så försvinner brottsgapet helt för kvinnor och till mycket stor del för män.⁴

Det är omöjligt att ha ett socialt skyddsnät och samtidigt välkomna alla. FEL. Det finns ingen motsättning i att ha ett samhälle med omfattande sociala skyddsnät och stor invandring. Länder med omfattande sociala skyddsnät har ofta lättare för att öppna upp för mer invandring än länder med svagare skyddsnät.

Solidaritet kräver likhet. FEL. Det går att bygga samhällen med stor mångfald, där människor samtidigt är beredda att bidra till det gemensamma, visar internationell forskning. Människor i länder med stor etnisk mångfald identifierar sig inte mindre med sitt land än människor i mindre etniskt mångfacetterade länder.

Invandrare måste vara beredda att assimilera sig. FEL. Människor som identifierar sig med och upprätthåller band till mer än ett land har tillgång till värdefulla resurser. Dessa resurser kan underlätta invandrades integration.

De flesta flyktingar är ekonomiska migranter. FEL. Forskningen visar att geografisk närhet och mänskliga band är avgörande för vart asylsökande söker sig. De allra flesta flyktingar flyr över närmaste gräns. Det är bara en bråkdel av världens flyktingar som tar sig till europeiska länder som Sverige. Det sker vid svåra konflikter. Många av dem som kommer till Sverige i dag 2014 flyr från inbördeskriget i Syrien.

Även den svenska regeringen har tagit fram information som motbevisar vanliga påståenden om invandring.⁵

Man får inte diskutera migrations- och integrationspolitik. FEL. Vi har en omfattande yttrandefrihet i Sverige. Runt om i Sverige diskuteras och debatteras migrations- och integrationspolitiken dagligen. På senare tid har debatten till och med intensifierats. Men den som argumenterar med hjälp av rasistiska och främlingsfientliga påståenden möter självklart berättigade motreaktioner.

De flesta så kallade flyktingar saknar flyktingskäl. FEL. I varje enskilt fall görs en prövning innan uppehållstillstånd beviljas. Många av dem som kommer till Sverige i dag flyr från konflikten i Syrien. Människor har också flytt från länder som Irak, Afghanistan och Somalia. Länder vilka alla har drabbats hårt av krig och konflikter.

---

³ Ruist, J. (2013), The labor market impact of refugee immigration in Sweden 1999-2007, SULCIS Working Paper 2013:1

⁴ Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Rapport Utsatthet för brott år 2012 se även Nilsson, A. & F. Estrada (2006), "The Inequality of Victimization: Trends in Exposure to Crime among Rich and Poor", European Journal of Criminology, Vol. 3, s. 387-412

⁵ <http://www.regeringen.se/sb/d/17468>

På grund av invandringen får barnen inte sjunga nationalsången och psalmer i skolan. FEL. Den nya läroplanen för grundskolan, gällande från 2011, säger att eleverna ska lära sig några av de vanligaste psalmerna och nationalsången. Utbildning i förskolor eller skolor med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell. Utbildningen i övrigt får ha en konfessionell inriktning men då ska sådana inslag vara frivilliga att delta i.

På grund av invandringen får skolavslutningar inte hållas i kyrkan. FEL. Det går bra att ha skolavslutning i kyrkan om den utformas så att tonvikten ligger på traditioner, högtidlighet och den gemensamma samvaron.

Översikt över beviljade arbets- och uppehållstillstånd 2013

Arbetsmarknad	19292
varav arbetstagare	15974
varav gästforskare EU-direktiv	1129
varav praktikanter/ au pair	438
varav övriga	1751
Studerande	7559
varav doktorander	979
EU/EES	20712
Arbetstagare	7850
Egna företagare	323
Anhöriga	5489
Studerande	4889
Tredjelandsmedborgare varaktigt bosatta i annat EU-land	1295
Tillräckliga medel ¹⁾	866
Anknytningar	40026
Anhöriga	18541
Flyktinganhöriga	10673
Anhöriga till arbetstagare	9625
Anhöriga till studerande	944
Adoptivbarn	243
Flyktingar m.fl	28998
Konventionsflyktingar	7646
Skyddsbehövande	17227
Synnerligen ömmande omständigheter	1378
Kvotflyktingar	2187
Övriga tillstånd	560
Totalt	116587

Källa: Migrationsverket ⁶

1) Personer med tillräckliga medel för sin försörjning t.ex pensionärer

Största gruppen flyktingar kom från Syrien 2013, 12540 personer, 9388 kom från Somalia och från Thailand kom flest som fick uppehållstillstånd pga arbete, 6438 personer.

⁶ <http://www.migrationsverket.se/download/18.7c00d8e6143101d166ddea/1393427963840/%C3%96versikt-2005-2013.pdf>

